

**VIII Međunarodni forum o čistim energetskim tehnologijama
ENERGETSKA POVELJA 2014 = ODRŽIVI RAZVOJ SRBIJE**
Novi Sad, 30.09. – 01.10.2014. godine

**Prva informacija o skupu
i poziv za učešće**

---

www.peec.uns.ac.rs

Dame i gospodo, dragi prijatelji,

Održivi razvoj i energetska bezbednost predstavljaju stratešku konstantu svih zemalja koje misle o svom održivom razvoju kao osnovi bolje sopstvene budućnosti. Opredeljenje Forum-a o čistim energetskim tehnologijama (u daljem tekstu Forum), da 2014. godine u fokus svog rada i rasprave postavi pitanje kreiranja plana operacionalizacije Energetske povelje Republike Srbije, zasnovano je na neophodnosti što realnije identifikacije naših aktuelnih energetskih potencijala i mogućnosti, kao i dostignutog stepena postavljenih ciljeva iz Nacionalne strategije razvoja. Uporedno vrednovanje naših postavljenih ciljeva, u odnosu na već ranije programirane evropske i regionalne energetske razvojne strategije i njihova ostvarenja, jedino može oslikati realne perspektive održivog razvoja i energetske budućnosti Republike Srbije.

Programski odbor Forum-a je zaključio da, posle dugog niza godina sa skromnim pomacima u oblasti energetike, Republika Srbija mora da intenzivira svoje aktivnosti, kako na polju unapređenja regulativne osnove razvoja energetskog sektora, tako i na pokretanju izgradnje značajnih kapitalnih projekata. Time ostvarujemo preuslove za pristizanje već potvrđenih rezultata evropskih zemalja u realizovanju njihove strategije EUROPE 2020-30-50. Uvereni smo, da smo svojim višegodišnjim združenim naporom sa svim nadležnim republičkim i pokrajinskim institucijama u oblasti energetike, doprineli da obezbedimo novi objektivni pogled na našu energetsку bezbednost. Istovremeno, moramo biti svesni posledica naše nedovoljne aktivnosti na prilagođavanju klimatskim promenama i razmatrati ih kao realne rizike, radi trajnog sprečavanja vanrednih događaja i situacija. Sigurni put za prevazilaženje navedenih izazova je, između ostalog, i progresivno stvaranje nove nacionalne politike održivog razvoja, sa posebnim akcentom na energetskoj bezbednosti, energetskoj efikasnosti, primeni obnovljivih izvora energije i čistih energetskih tehnologija generalno.

Da bi se neprekidno povećavala naša energetska efikasnost i primena obnovljivih izvora energije, potrebno je efektno upravljati potrošnjom energije u realnom vremenu, a istovremeno institucionalizovati jedinstveni državni okvir – Energetsku povelju, kao alat za trajno i sistemsko sprečavanje suvišnog korišćenja energije i smanjenje gubitaka u energetskim distributivnim sistemima. Za to su potrebni, pre svega znanje u energetskom menadžmentu i aktivna primena novih tehnoloških dostignuća, a time i obezbeđenje merenja rada i stanja u realnom vremenu svih elemenata nacionalnog energetskog sistema. Veoma je važno obezbediti uslove da potrošnja energije sa tehnološko-ekonomskog aspekta postane apsolutno kontrolisani tekući društveni proces od posebnog nacionalnog interesa. Osnovna namera donošenja i potpisivanja Energetske povelje je ustanovljavanje vertikalne kontrole i podsticanje realizacije nacionalnih strategija i planova. To zahteva značajnije bolju organizaciju upravljanja, efektni energetski menadžment i borbu za promenu ponašanja potrošača, a posebno i menjanje davno prevaziđenih navika u životu naših građana i usvajanje imperativa stalne energetske štednje. Zato, razvoj usluga u oblasti energetske efikasnosti i primeni obnovljivih izvora energije, Forum planira da kontinuirano razmatra kao društveni i tehnološki prioritet Srbije. Republika Srbija, po mnogim indikatorima, još uvek značajno zaostaje u stvaranju sopstvene efikasne energetske politike, sposobne da obezbedi njenu realnu održivu razvojnu budućnost, koju danas uspešno ostvaruju zemlje EU. To zajedničkim naporom svih nacionalnih subjekata moramo promeniti na bolje.

Prvi dan Forum-a biće posvećen razmatranju i aktualizaciji strateških osnova energetske politike i održivog razvoja Republike Srbije, kao i sagledavanju iskustava zemalja regionala i EU i prezentacijama radova po pozivu. Programski odbor će u direktnim kontaktima s autorima odabrati teme, u funkciji ostvarivanja planiranih ciljeva Forum-a: pokretanje Energetske povelje u kojoj se posebno naglašava potreba stvaranja manevarskog prostora organizovane i svakodnevne akcije na realizaciji projekata iz oblasti energetske efikasnosti i široke primene i razvoja tehnologija obnovljivih izvora energije i izgrađivanje okruženja za masovnu primenu čistih energetskih tehnologija. U svim radnim sesijama, nakon prezentacija, biće otvorene diskusije koje u konačnom treba da ponude jasne poruke državnim institucijama i najširoj javnosti o mogućem budućem održivom razvoju energetskog sektora u Srbiji do 2020. godine. Drugi dan Forum-a, uz kopokroviteljstvo Privredne komore Srbije i Privredne komore Vojvodine, posebno će biti usmeren na razmatranje realizacije misije komorskog sistema u ostvarivanju ciljeva nacionalne energetske politike i prezentacije praktičnih, ostvarenih poslovnih projekata iz zemlje i inostranstva, kao i B2B sastanke potencijalnih partnera. Očekujemo da izlaganja afirmativnih iskustava predstavnika biznisa, treba da podstaknu širu primenu i razvoj čistih energetskih tehnologija u Srbiji. Takođe, tokom drugog dana, biće otvoreni paneli na aktuelne teme: „Biogoriva u regionu“ uz podršku Nacionalnog naftnog komiteta Srbije – Svetskog naftnog saveta i „Tržište biomase“ uz podršku Društva termičara Srbije.

Pozivam Vas da učestvujete na ovogodišnjem VIII Forumu i date svoj doprinos u kreiranju vizije energetske budućnosti naše zemlje, poslovnih projekata, kao i jačanju međusobnih odnosa i energetske bezbednosti regionala Jugoistočne Evrope.

S poštovanjem,

Jun, 2014. godine

Dr Tihomir Simić
Predsedavajući Forum-a

POKROVITELJI FORUMA

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine

Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета

ДРУШТВО ТЕРМИЧАРА СРБИЈЕ

FORUM ORGANIZUJU

INSTITUTE FOR EUROPEAN AFFAIRS

Fakultet tehničkih nauka
Novi Sad

PROGRAMSKI ODBOR FORUMA

Dr Tihomir Simić	Predsedavajući Foruma
Ivo Vajgl	Kopredsedavajući Foruma, INEA – Institut za evropske poslove, Diseldorf, Nemačka
Prof. dr Dušan Gvozdenac	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Miroslav Vesković	Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Slobodan Sokolović	Nacionalni naftni komitet Srbije, Beograd, Srbija
Prof. dr Rade Doroslovački	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija
Željko Sertić	Privredna komora Srbije, Beograd, Srbija
Ratko Filipović	Privredna komora Vojvodine, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Vojin Grković	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija

ORGANIZACIONI ODBOR FORUMA

Marijana Cupać, mast.inž.menadžm.	Izvršni direktor Foruma
Dr Damir Đaković	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija
Dr Branka Gvozdenac Urošević	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija
Mr Miroslav Kljajić	Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija
Dr Dušan Vučićević	Privredna komora Vojvodine, Novi Sad, Srbija
Dr Jovan Vujičić	Privredna komora Vojvodine, Novi Sad, Srbija

PUL FORUMA 2013.

NIS GASPROM NJEFT

Narodnog Fronta 12, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4811111; <http://www.nis.rs/>

Elektrovojvodina d.o.o.

Bulevar oslobođenja 100, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4821222; <http://www.elektrovojvodina.rs/>

SIEMENS

Siemens d.o.o.

Omladinskih brigada 21, 11070 Beograd, Srbija
+381 11 2096 305; <http://www.siemens.rs/>

Schneider Electric Serbia d.o.o.

Vladimira Popovića 38-40, 11070 Novi Beograd, Srbija
+381 11 3773 100; <http://www.schneider-electric.rs/>

INSTITUT MIHAJLO PUPIN, IMP – AUTOMATIKA d.o.o.

Volgina 15, 11000 Beograd, Srbija
+381 11 2771 017; <http://www.pupin.rs/organizacija-imp/imp-automatika/>

Schneider Electric DMS NS d.o.o. Novi Sad

Narodnog fronta 25 A, B, C, D, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4883 600; <http://www.schneider-electric-dms.com/>

SAGA d.o.o.

Milentija Popovića 9, 11070 Beograd, Srbija
+381 11 3108 500; <http://www.saga.rs/>

Elmos BL d.o.o.

Blagoja Marjanovića Moše 6, 11070 Novi Beograd, Srbija
+381 11 3016 171; <http://www.elnosbl.com/>

Energotehnika – Južna Bačka d.o.o.

Put novosadskog partizanskog odreda 1, 21113 Novi Sad, Srbija
+381 21 4877 222; <http://www.entjuba.rs/>

ION Solutions d.o.o.

Vladike Platona 8, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4754 424; <http://www.ionsolutions.net/>

eCONTROL d.o.o.

Petra Drapšina 27, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 6726232; <http://www.econtrol.rs/>

KARMAL INTERNATIONAL INC.

10-8707 Dufferin St.Suite 123, ON.L6J 0A6, Vaughan, Kanada
+001 905 417 2901; <http://www.karmalinternational.com/>

BDI - BioEnergy International AG

Parkring 18, A-8047 Grambach/Graz, Austria
sales@bdi-bioenergy.com <http://www.bdi-bioenergy.com/>

Preliminarni program
Prvi dan (utorak, 30. septembar 2014. godine)
Velika sala, Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine,
Vladike Platona bb, 21000 Novi Sad

Predavanja po pozivu i tematske diskusije po sesijama

PLENARNA SESIJA – ENERGETSKA BEZBEDNOST USLOV ODRŽIVOG RAZVOJA

8:30 – 9:30	Registracija učesnika
9:30 – 11:00	Obraćanje visokih zvaničnika Vlade Republike Srbije i republičkih institucija, visokih zvaničnika AP Vojvodine, predsednika Privredne komore Srbije, ministara zemalja regiona Jugoistočne Evrope, ambasadora i šefova međunarodnih misija akreditovanih u Republici Srbiji <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropski energetski ciljevi do 2030. godine – energetski izazov Srbije ▪ Energetske perspektive zemalja Jugoistočne Evrope
Svečano otvaranje Forum-a	
	PRVA RADNA SESIJA – NACIONALNA POVELJA 2014.
11:00 – 14:00	Prezentacije predstavnika institucija EU, Energetske zajednice, AERS-a, Ministarstva rударства i energetike Republike Srbije i predstavnika kompanija glavnih nosilaca energetskog razvoja u Republici Srbiji i regionu Jugoistočne Evrope <ul style="list-style-type: none"> ▪ Energetska povelja 2014 = održivi razvoj Srbije ▪ Retrospektiva realizovanih prioriteta u sektoru energetike u Srbiji u proteklih pet godina ▪ Vizija i perspektive daljeg održivog razvoja Republike Srbije ▪ Sagledavanje realnih potreba lokalnih samouprava za primenu mera energetske efikasnosti u funkciji održivog razvoja
	Diskusija

DRUGA RADNA SESIJA – NOVE ENERGETSKE TEHNOLOGIJE

14:15 – 17:00	Prezentacije predstavnika Energetske zajednice, predstavnika nosilaca razvoja Smart Grid evropske tehnološke platforme, predstavnika lokalnih samouprava i kompanija angažovanih na prostoru Republike Srbije i regiona Jugoistočne Evrope <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspešni regionalni koncepti energetskog razvoja ▪ Čiste energetske tehnologije, energetska efikasnost i inteligentne mreže ▪ Vizija Smart Grid koncepta razvoja i primena čistih energetskih tehnologija na prostoru Republike Srbije i regiona Jugoistočne Evrope ▪ Uspešni primeri primene novih energetskih tehnologija
---------------	---

Drugi dan (sreda, 01. oktobar 2014.)

Velika sala Privredne komore Vojvodine, Hajduk Veljkova 11, 21000 Novi Sad

TREĆA RADNA SESIJA

Realizovani projekti u oblasti energetske efikasnosti, obnovljivih izvora energije i upravljanja energijom

9:00 – 11:00	Obraćanje predsednika Privredne komore Vojvodine i predsedavajućeg Forum-a
	A. Obnovljivi izvori energije Solarna topotna energija – Fotonaponske solarne tehnologije – Bio-energija – Energija veta – Energija iz otpada – Drugi obnovljivi izvori energije – Hibridni obnovljivi energetski sistemi
	B. Energetska efikasnost i energetske konverzije Mere za povećanje energetske efikasnosti – Energetska efikasnost u zgradarstvu – Energetska efikasnost u industriji i javnom sektoru – Energetska efikasnost u transportu – Regulativa i standardi energetske efikasnosti
	C. Novi materijali u energetici i skladišta energije Nanostrukture u energetici – Materijali za gorive ćelije – Materijali u tehnologijama obnovljivih izvora – Materijali za visokotemperaturske procese – Skladišta vodonika – Elektrohemijska skladišta energije: baterije i super-kapacitor – Materijali za solarne ćelije
	D. Modeliranje i simulacija energetskih procesa Energetska optimizacija – Energetska previđanja – Modeli energetske simulacije – Nepouzdanost i analize rizika
	E. Energetski menadžment, politika i ekonomika Analiza energetskog snabdevanja i potrošnje – Pitanja energetske sigurnosti – Životni vek energetskih projekata – Zakonski okvir i energetska politika – Dinamika energetskog tržišta – Kadrovsko unapređenje i podizanje svesti
	F. Energetika i zaštita životne sredine Uticaj na životnu sredinu energetskih projekata – Procene uticaja energetskih projekata na emisije – Analiza energetske održivosti – Karbonska trgovina – Skladištenje ugljen dioksida iz produkata sagorevanja – Odlaganje otpada i zatvaranje energetskih postrojenja
	G. Razvojne energetske tehnologije Pametne mreže – Gorive ćelije i vodonična energija – Mikro i nano-tehnologije – Toplotne pumpe i topotne cevi – Električna vozila – Mikromreže – Kombinovani ciklusi i kogeneraciona postrojenja – Čiste tehnologije energije uglja – Veštačka fotosinteza – Druge energetske tehnologije u razvoju

ČETVRTA RADNA SESIJA
BIOGORIVA U REGIONU – STANJE I PERSPEKTIVE

Nacionalni naftni komitet Srbije - Svetskog naftnog saveta

11:00 – 13:00	Sesijom predsedavaju predstavnici Nacionalnog naftnog komiteta Srbije – Svetskog naftnog saveta
---------------	---

PETA RADNA SESIJA
TRŽIŠTE BIOMASE

13:00 – 15:00	Sesijom predsedavaju predstavnici Društva termičara Srbije
---------------	--

VAŽNI DATUMI I ROKOVI

Prijava rada

Osim naslova rada, prijava treba da sadrži i rezime rada (oko 200 reči) i podatke o autoru, odnosno autorima (ime i prezime, zvanje, naziv i adresa institucije, telefon i e-mail). Prijavu rada treba poslati do 5. avgusta 2014. godine.

Prihvatanje rada

Autori će biti obavešteni o prihvatanju rada do 31. avgusta 2014. godine, a uputstvo za pripremu rukopisa rada biće blagovremeno objavljenko na sajtu Foruma.

Konačna verzija rada

Rukopis rada organizatoru treba da stigne do 15. septembra 2014. godine. Obim rada je do petnaest strana A4 formata. Rad treba uraditi u MS Word-u.

Najava: Druga informacija će biti dostupna do 31. avgusta 2014.

JEZICI FORUMA

Zvanični jezici su srpski i engleski. Sva usmena izlaganja simultano će biti prevođena na oba jezika.

Zbornik apstrakata svih radova biće štampan na oba jezika. Svi radovi će biti raspoloživi na sajtu Foruma.

KONTAKT

Dr Damir Đaković

Fakultet tehničkih nauka
Departman za energetiku i procesnu tehniku
Trg Dositeja Obradovića 6, 21125 Novi Sad
Telefon: +381 21 4852 400
Fax: +381 21 6350 775
Internet stranica: www.peec.uns.ac.rs
e-mail: djakovic@uns.ac.rs

Za sve dalje informacije u vezi sa apstraktom i prezentacijom molimo Vas da se obratite na istu adresu putem elektronske pošte, telefona ili faksa.